

Stalni naslov:  
Dolga brda 9  
SI – 2391 Prevalje  
Slovenija

**Marijan Gerdej**  
arhivski svetovalec v pokoju  
telefon: 051 82 78 42, 070 32 03 22,  
01 541 12 67  
elektronska pošta:  
[marijan.gerdej@guest.arnes.si](mailto:marijan.gerdej@guest.arnes.si)



Ljubljana, 05.09.2015

Muzejem v Sloveniji:  
**Slovensko muzejsko društvo**  
Linhartov trg 1  
4240 Radovljica  
[smd\\_drustvo@guest.arnes.si](mailto:smd_drustvo@guest.arnes.si)

**Skupnost muzejev Slovenije**  
Prešernova ulica 20  
1000 Ljubljana  
[aleksandra.berberih-slana@mnom.si](mailto:aleksandra.berberih-slana@mnom.si)  
/Muzej narodne osvoboditve Maribor/

**Narodni muzej Slovenije**  
Prešernova 20  
1000 Ljubljana  
Mag. Barbara Revnik, direktorica  
[barbara.revnik@nms.si](mailto:barbara.revnik@nms.si)  
dr. Peter Turk, prazgodovina  
[peter.turk@nms.si](mailto:peter.turk@nms.si)

Spoštovani!

Pišem vam kot slovenski arhivist v pokoju glede ureditve in pristopa do muzejskih predmetov ter se zanimam, kako je s spletnim pristopom do muzejskih predmetov. Ker sem tudi podporni član raznih združenj in se name kot arhivista ljudje obračajo tudi v rečeh kot so vprašanja muzejev in dostopa do muzealnih predmetov, in ker imamo in ponujamo slovenski arhivisti program arhivskih dokumentov – ta se seveda dopolnjuje iz dneva v dan -, in ker smo v informacijski dobi, kjer lahko dostopamo do dokumentov izza svoje pisalne mize, želim (z)vedeti, ali se tudi s kakšnim programom da doseči tudi muzejske zbirke ali posamezne predmete, jih proučevati in vrednotiti. Žal ne vem, kako je s tem v muzejski stroki, ker se nisem nikoli temu detajlno posvečal, ali lahko raziskovalec pride do muzejskih predmetov tudi po spletni poti.

Glede na to, da sam menim, da morajo biti tako arhivski dokumenti, kakor tudi muzejski predmeti dostopni raziskovalcem, vam pošiljam zapis Vladislava Stresa, kjer je nakazanih nekaj težav o pristopu do predmetov. Sam glede pristopa in strokovne obdelave muzejskih predmetov nimam mnenja, zato s tem pismom vas vprašujem, kako je v Sloveniji s tem: ali obstaja program obdelave in strokovne predstavitve muzejskih predmetov, kako lahko raziskovalci pridejo do njih, kako so predmeti dostopni za znanstveno obdelavo, predvsem pa, ali imate muzeji informacijski program, v katerem so obdelane stvari dostopne na spletu.

Kot sem že omenil, vam posredujem misli in vprašanja Vladislava Stresa, ki daje naslednje predloge o virtualnem muzeju slovenstva:

# VIRTUALNI MUZEJ SLOVENSTVA

## 1. OPIS PROBLEMA

Od osamosvojitve je preteklo 25 let pa se spodobi, da imamo Slovenci dostop na način javnega dobra do kvalitetnih slik pomembnejših zgodovinskih artefaktov.

Npr. na svetovnem spletu, še posebej pa na slovenski Wikipediji ne najdemo kvalitetnih slik o:

**Vaški situli**, ki je datirana na 6. st pred novim štetjem;

**Knežjem kamnu**. Tudi ta ni kvalitetno poslikan iz vseh strani, oziroma te slike niso javno dostopne.

**Vojvodskem prestolu**.

**Kolovrata**.

**Zibelke**, kako so jo upodabljali ali /in izdelali v preteklih stoletjih.

Primer slabe dostopnosti slik zgodovinskega artefakta **Situla z Vač**; objavljena slika je izjemno slabe kakovosti (svetloba, ostrina) in tako ne razkriva detajlov.

**Situla z Vač** - [https://sl.wikipedia.org/wiki/Situla\\_z\\_Va%C4%8D](https://sl.wikipedia.org/wiki/Situla_z_Va%C4%8D)

Situla - <https://sl.wikipedia.org/wiki/Situla> tu je objavljena samo Reprodukcijska Vaške situle, podobe so kvalitetno vidne, a zaradi ločljivosti samo 530 × 714 točk je ne moremo natančneje proučevati, oz. gledati. Posneta je samo iz ene strani, tako ne moremo videti celotne zgodbe niti nje ni možno resneje proučevati, povzemati posamezne dele.

## 2. OPIS REŠITVE

V ekipi za izvedbo projekta so entuziasti in arhivar. Povezovali se bomo tudi z muzeji tako v Sloveniji kot Avstriji in strokovnjaki npr. dr. Andrejem Pleterskim, Janezom Stergarjem ipd.

Pridobiti je treba kvalitetne digitalne slike tudi z ustreznimi forenzičnimi tehnikami npr. infrardeča svetlobo, ki razkrije tudi pečate na zgornji strani knežjega kamna.

Sistematično se bi radi lotili

- izdelave arhiva Virtualnega muzeja slovenstva z laičnimi in strokovno razdelanimi podstranmi ali povezavami (slike, interpretacije pomenov)
- dodelave slovenskih strani Wikipedije na način opremljanja s kvalitetnimi prosto uporabnimi slikami

[https://sl.wikipedia.org/wiki/Glavna\\_stran](https://sl.wikipedia.org/wiki/Glavna_stran)

## 3. PREDLOG SODELOVANJA

Prosimo vas za sodelovanje pri pridobivanju kvalitetnih slik in dovoljenj za slikanje, muzej tega na različne načine ovirajo ali ne dopuščajo, nekateri pa prodajajo slike s pogojevanjem neširjenja..., sponzorskih in donacijskih sredstev.

Osnutek predloga

Vladislav Stres

avtor: **VIZUALIZACIJE UMETNOSTI**

Zato se obračam s temi predlogi in spodbudami na Narodni muzej Slovenije, na Skupnost muzejev Slovenije in na Slovensko muzejsko društvo, z nameni, ki so navedeni zgoraj, kakor tudi v predlogih g. Vladislava Stresa o virtualnem dostopu in virtualnega zajetja in predstavitve muzejskih predmetov.

Upam, da mi boste odgovorili na te predloge, saj gre za spoznavanje slovenske dediščine, ki je v muzejskih zbirkah.

Želim vse dobro pri urejanju muzejskih zbirk in vas prav lepo vas pozdravljam.



M. G. 015